

Motion till riksdagen 2023/24:2464

av Jonny Cato m.fl. (C)

Arbetsmarknad

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram förslag för att säkerställa reformeringen av Arbetsförmedlingen, i enlighet med motionen, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram förslag för att säkerställa Arbetsförmedlingens lokala närvaro och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra förslag på åtgärder för att säkerställa att Samhall utför sitt grunduppdrag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utvidga införandet av etableringsjobben till företag utan kollektivavtal och till bemanningsföretag, på ett sätt som gör att fördelarna i etableringsjobben inte går förlorade, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att effektivisera dagens olika anställningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att utöka jobbstimulansen i försörjningsstödet och göra den tillgänglig för fler och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna kring utstationering och anpassa dessa utifrån hur det var utformat enligt den s.k. lex Laval och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ömsesidigt erkännande avseende tjänstesektorn inom EU och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka all EU-lagstiftning som hotar den svenska arbetsmarknadsmodellen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att förbättra arbetsmiljön på svenska arbetsplatser genom ökat fokus på stöd till arbetsgivarnas arbetsmiljöarbete och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av regelverk och stöd kring arbetsmiljö, i syfte att förbättra förutsättningarna för distansarbete, och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om reglerna kring förmånsbeskattning, i syfte att förbättra förutsättningarna för distansarbete, och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för skapande av gigjobb och öka gigarbetares inkludering i socialförsäkringssystemet och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram förslag för att genomföra förändringarna i arbetslöshetsförsäkringen i enlighet med motionen och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för arbetssökande att fortsätta sedan tidigare påbörjade deltidsstudier som inte begränsar deras möjlighet att ta nytt arbete med bibehållen ersättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Reformer för att fler ska komma in på arbetsmarknaden

De historiska utmaningarna har följt efter varandra de senaste åren. Coronapandemin skapade enorma effekter på arbetsmarknaden med oro i form av ett drastiskt ökat antal varsel, korttidspermitterad personal och en oerhört snabb ökning av arbetslösheten som gav särskilt tydliga effekter för unga och långtidsarbetslösa. Härefter Rysslands invasion av Ukraina, energikris, räntehöjningar och en annalkande lågkonjunktur. Sverige behöver fortsatta reformer för en arbetsmarknad i omställning och för att Sverige ska stå bättre rustat för framtiden. Nu mer än någonsin behövs reformer för att utsatta grupper ska komma in i arbete, för att minska tudelningen på arbetsmarknaden och för att bibehålla och hålla en hög sysselsättning även i övriga grupper.

Sysselsättningsgraden och arbetskraftsdeltagandet var högt i en europeisk jämförelse före corona, inte minst bland kvinnor och äldre. Arbetsmarknaden var dock redan då allvarligt tudelad och tudelningen ökade ytterligare i samband med effekterna av pandemin. Arbetslösheten är flera gånger högre för nyanlända och personer med kort utbildning än för inrikes födda och personer med hög utbildning. Sverige har också EU:s lägsta andel jobb utan utbildningskrav, så kallade enkla jobb. Dessa två fenomen – svårigheterna för marginalgrupper att få ett arbete och bristen på enkla jobb – hänger ihop. En hårt reglerad arbetsrätt, höga ingångslöner samt höga skatter har gjort att de enkla jobben blivit färre och gör det svårare för ungdomar och nyanlända att få sitt första jobb. Situationen förvärrades under coronapandemin, eftersom den drabbade tjänstenärings- och besöksnäring, som stått för många av de ingångsjobb som trots allt funnits för ungdomar och nyanlända. Många personer som redan tidigare haft svårt att få jobb fastnade under pandemin i en allt längre period av arbetslöshet.

Sverige behöver ett antal konkreta och ansvarsfulla reformer för att åstadkomma lägre trösklar till arbetsmarknaden, fler jobb utan utbildningskrav och en effektivare matchning. Sverige behöver reformer för en arbetsmarknad som stimulerar till utveckling och fler arbetstillfällen, som gör det lättare att få men också att byta arbete i en

tid med ett ökat omställningsbehov. En arbetsmarknad som klarar en snabb och väl fungerande omställning och återhämtning. Nu mer än någonsin.

Historiska reformer för att bryta tudelningen på arbetsmarknaden vad gäller, bland annat, arbetsrätt, ingångslöner, arbetsförmedling, arbetslöshetsförsäkringen, integration av nyanlända och skatteklar på arbete inleddes, och genomfördes till viss del, som en del av samarbetet mellan Centerpartiet, Liberalerna och den tidigare regeringen utifrån januariavtalet. Reformerna som är nödvändiga för en bättre återhämtning av arbetsmarknaden och för att skapa bättre förutsättningar för framtida möjligheter och behov av omställning. De historiska förändringar som nu genomförs på arbetsmarknaden med en modern arbetsrätt tillsammans med ett världsunikt omställningspaket, i enlighet med parterna överenskommelse med bakgrund i januariavtalet, är en central och väldigt viktig del av detta. Men det finns fler reformer vars arbete behöver säkerställas och utvecklas i enlighet med intentionerna. Utöver dessa reformer behövs dessutom ytterligare insatser för att minska tudelningen och förbättra arbetsmarknadens funktionsätt. Sveriges ekonomi och utveckling, liksom arbetstillfällena för många tusentals, är beroende av att vi löser dessa grundläggande problem på arbetsmarknaden.

Arbetsförmedlingens fortsatta reformering och lokala närvaro måste säkerställas

Det är av största vikt att bryta tudelningen på arbetsmarknaden, motverka långtidsarbetslösheten och se till att alla som kommer till Sverige får möjlighet att på riktigt komma in i det svenska samhället. Då behövs ett effektivt stöd och matchning för arbetssökande. Arbetsförmedlingen har tidigare haft ensamrätt på att förmedla nya jobb till den som är arbetslös – ett uppdrag som myndigheten inte har klarat av. Därför vill vi att fristående förmedlare ska matcha de lediga jobben och att den reformering av Arbetsförmedlingen som påbörjades utifrån januariavtalet ska fortsätta.

Det betyder att Arbetsförmedlingen ska ha kvar myndighetsansvaret för arbetsmarknadspolitiken, men att ett system utvecklas där fristående aktörer matchar och rustar arbetssökande för de lediga jobben. Arbetsförmedlingen kommer att finnas kvar som statlig myndighet men vara fokuserad på myndighetsansvar i form av kontroll av arbetssökande och av fristående aktörer, arbetsmarknadspolitisk bedömning, digital infrastruktur och statistik och analys. Ersättningen till aktörerna ska i huvudsak utgå från hur väl de lyckas med att få individer i varaktig sysselsättning, givet de arbetslösa behov. För att säkerställa kvaliteten ska antalet fristående aktörer begränsas, genom att de ska kontrolleras, rangordnas och certifieras, och möjligheterna att välja bort besvärliga fall förhindras.

I det fortsatta arbetet med genomförandet av reformeringen av Arbetsförmedlingen behöver kommunernas och civilsamhällets viktiga arbete tydliggöras och utvecklas. Kommunerna har en väldigt viktig roll för en väl fungerande arbetsmarknad. Det är, bland annat, viktigt att alla framgångsrika samverkansprojekt som funnits mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen ska kunna fortsätta och att nya kan skapas.

För ett effektivt och fungerande system krävs vidare att Arbetsförmedlingens lokala närvaro återupprättas och säkerställs. Detta för att de arbetslösa ska anvisas till rätt insatser, hos till exempel fristående förmedlare eller kommunen, och för att den samverkan som sker mellan bl.a. kommunerna och Arbetsförmedlingen ska fungera.

Det är med andra ord viktigt att Arbetsförmedlingens lokala närvaro utökas på många mindre orter, så att den finns närvarande i varje kommun.

Samhall

Arbetsmarknadsinsatser, oavsett för vilka de är ämnade, måste leverera goda resultat för målgruppen och får inte leda till osund konkurrens. Samhalls uppdrag är att skapa meningsfulla och utvecklande arbeten åt personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Det är en viktig uppgift som måste göras på rätt sätt. Centerpartiet har under en längre tid drivit på för att en översyn ska göras för att säkerställa att Samhall driver en effektiv funktionshinderspolitik som är ändamålsenlig för den målgrupp som ligger inom grunduppdraget. Riksrevisionen har nu granskat verksamheten och rapporten har visat på brister. Enligt rapporten brister Samhall i att ge utvecklande arbeten till sina anställda och uppfyller därför inte hela sitt samhällsuppdrag. Rapporten visar också att affärsmässig utveckling prioriterats framför utveckling av de anställdas arbetsförmåga. Centerpartiet anser att regeringen behöver ta denna kritik på allvar och vidta de åtgärder som krävs och som Riksrevisionen föreslår för att säkerställa att Samhall uppfyller sitt grunduppdrag.

Tiden att etablera sig på arbetsmarknaden kortas

Vägen in på arbetsmarknaden ska förstärkas genom att fler får chans att få ett jobb utan utbildningskrav. Regeringen behöver därför se över möjligheten att utvidga införandet av parternas etableringsjobb, med lägre lön för nyanlända och långtidsarbetslösa, till företag utan kollektivavtal och till bemanningsföretag på ett sätt som gör att fördelarna med etableringsjobben inte går förlorade.

Färre och enklare subventionerade anställningar

Trots flera reformer har staten fortfarande en bred flora av anställningsstöd, varav flera i utvärderingar visat sig vara mycket ineffektiva. För att effektivisera systemet bör antalet stödformer minska och reglerna för de individuella stödformerna förenklas, med fokus på att den mest effektiva formen av stöd, nystartsjobben, utvecklas och ersätter andra mindre effektiva stöd, med undantag för de stöd som berör personer med funktionsvariation. På sikt bör andelen anställningar med subventionerade medel minska.

Ökad jobbstimulans i det ekonomiska biståndet

Många långtidsarbetslösa får sin försörjning genom ekonomiskt bistånd, tidigare kallat socialbidrag. Tyvärr är det ekonomiska biståndet utformat på ett sätt så att människor alltför lätt fastnar i det för att det i många fall inte är lönsamt att börja arbeta. Alliansen införde i regeringsställning en så kallad jobbstimulans i det ekonomiska biståndet.

Under samarbetet med januariavtalet och senare i samband med vårbudgeten 2022 fick Centerpartiet igenom att stimulansen skulle fördubblas till 50 procent av försörjningsstödet för att nå fler och skapa tydligare incitament att gå från bidrag till jobb. Historiskt har få personer använt sig av incitamentet och fler insatser krävs dock för att fler bidragsberoende ska använda sig av denna brygga från bidrag till arbete och inte fastna i bidragsberoende. Stimulansen behöver reformeras så att fler känner till den och använder sig av den. Handläggare ska ha skyldighet att informera om möjligheterna och de ekonomiska fördelarna med jobbstimulansen.

Lex Laval bör återinföras

Möjligheten för svenska företag att ha anställda utstationerade i andra EU-länder och tillgången till utstationerad arbetskraft i Sverige är viktig för svensk ekonomisk konkurrenskraft och tillväxtpotentialer, och det är en del av den arbetskraftsrörlighet inom EU som Sverige värnar. Utstationeringen skapar möjlighet att dra maximal nytta av yrkeskompetens mellan länder i EU, till gagn för de olika medlemsländernas välfärd. Denna möjlighet till utstationering, i kombination med rimliga och likvärdiga lönevillkor, tryggades genom det som enligt tidigare utstationeringslag kallades lex Laval.

Lex Laval krävde minimivillkor enligt svenska kollektivavtal men tryggade att stridsåtgärder inte fick vidtas om arbetsgivaren kunde visa att arbetstagarna redan hade villkor som var minst lika förmånliga som minimivillkoren i ett svenskt centralt branschavtal. De omfattande förändringarna 2017 i denna lag i syfte att försvaga den har skapat en osäkerhet om villkoren och en ökad godtycklighet i rätten att ta till stridsåtgärder mot enskilda företag med utstationerad personal, vilket i praktiken i vissa fall kan sätta möjligheterna att använda utstationerad personal ur spel. Det är i praktiken ofta svårt att veta vilka villkor som ska följas för utstationerade för att undvika stridsåtgärder, eftersom fackföreningarna ofta underlåter att skicka in relevanta kollektivavtalsvillkor till Arbetsmiljöverket enligt regelverket. Bevisbördan hamnar på ett orimligt sätt på de utstationerande företagen. Den tidigare regeringen införde ytterligare begränsningar genom de förändringar som trädde i kraft den 30 juli 2020. Dagens regelverk går längre än vad direktiven föreskriver och emot andan, om inte även bokstaven, i EU:s utstationerings- och ändringsdirektiv. Rörligheten för arbetskraft inom EU är mycket viktig för svenska företag men påverkades kraftigt negativt av coronapandemin, där gränser inom EU stängdes med motivet att stoppa smittspridningen. Behovet kommer att vara stort att återupprätta rörligheten för arbetskraft inom EU för att få hjulen att snurra igen i den europeiska ekonomin. Sverige bör då finnas bland de länder som underlättar – inte förhindrar – en sådan utveckling.

Lex Laval i sin ursprungliga utformning, anpassad efter ändringsdirektivet, bör därför snarast återinföras för att skapa en trygghet och tydlighet vad gäller utstationering i Sverige och att Sverige står fast vid arbetskraftsrörligheten inom EU.

Ömsesidigt erkännande avseende tjänstesektorn inom EU

För att värna svensk ekonomisk konkurrenskraft och tillväxtpotentialer och arbetskraftsrörligheten inom EU behöver även EU utvecklas för att bättre hantera nya utmaningar som kommer med en ökad globalisering, där människor och handel behöver röra sig allt mer över nationsgränserna. Den inre marknaden och den fria rörligheten är EU:s viktigaste styrkor med en enorm potential i att öppna tjänstemarknaden. Därför behöver vi verka för att principen om ömsesidigt erkännande tillämpas fullt ut för tjänstesektorn inom EU och att fler begränsningar av yrkestjänster därigenom avskaffas.

Motverka all EU-lagstiftning som hotar den svenska arbetsmarknadsmodellen

Den sociala pelaren har, trots löfte om att den inte skulle stöta sig med medlemsländernas befintliga arbetsmarknadspolitik, lett till en rad rättsligt bindande initiativ från kommissionen på det social- och arbetsmarknadspolitiska området. Flera av förslagen är numera antagna och utgör för medlemsstaterna bindande lagstiftning. När än fler konkreta förslag för genomförandet presenterats är det tydligt att den svenska arbetsmarknadsmodellen hotas och inte kommer att finnas kvar i sin nuvarande form om de genomförs. För Centerpartiet har det alltid varit självklart att beslut kring arbetsmarknad och sociala skyddsnät behöver fattas utifrån hur det ser ut och fungerar i respektive medlemsland, så nära de som berörs av politiken som möjligt, för att få önskvärd effekt. Det är medlemsländernas skyldighet att värna sina medborgares intressen – att förflytta arbetsmarknadspolitiken till EU-nivå riskerar att sänka kraven och skyddet, snarare än att höja dem.

Vi behöver inte mer lagstiftning på EU-nivå i arbetsmarknadsfrågorna, vi behöver lyssna till erfarenheterna av hur det fungerar i andra länder, dela med oss av kunskapen och fortsätta att arbeta framåt utifrån hur det ser ut i Sverige. Vi behöver värna den svenska arbetsmarknadsmodellen och använda rätt verktyg i rätt sammanhang.

Underlätta småföretags arbete för en bättre arbetsmiljö

Arbetsmiljön på svenska arbetsplatser står sig väl internationellt. Trots detta förblir antalet arbetsplatsolyckor alldeles för stort, med vissa särskilt hårt drabbade branscher. Många unga män befinner sig i riskzonen för allvarliga tillbud. Samtidigt har anmälningarna om arbetssjukdomar bland kvinnor till följd av organisatoriska och sociala problem ökat.

Coronapandemin skapade akuta utmaningar för arbetsmiljön i många branscher. För bland annat vård- och omsorgspersonal har arbetstakten under perioder varit extrem, till följd av de många sjukdomsfallen och hög sjukfrånvaro bland personer med lindriga förkylningssymtom. Många personer har utsatts för smittorisker till följd av otillräcklig skyddsutrustning och brist på rutiner, med risk också för smitta till patienter och kunder. Samtidigt har det utbredda hemarbetet, som varit till gagn för miljö och hälsa på flera

sätt, vars förutsättningar behöver utvecklas och förbättras, också skapat ensamhet och isolering för många anställda, med risk för ökad psykisk ohälsa.

Det behövs specifika satsningar på bättre förutsättningar för arbetsgivare att bedriva ett förebyggande arbetsmiljöarbete. I satsningarna behövs ett speciellt fokus på små företag, eftersom de har mer begränsade resurser än stora företag. Satsningarna kan innebära kunskapsspridning, rådgivning eller bättre verktyg för att underlätta det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom är det av största vikt att förenkla regelverket, vilket kan innebära att vissa krav på arbetsmiljöområdet inte gäller lika för stora och små företag utan anpassas för att på bästa sätt säkra arbetsmiljöresultatet. En förbättrad arbetsmiljö för kvinnor är en viktig del i att minska sjukfrånvaron – inte minst i ljuset av det ovan nämnda ökade antalet arbetssjukdomar. Skyddsutrustning måste finnas tillgänglig för arbetsplatser som är utsatta för allvarliga smittorisker, och myndigheterna bör utarbeta rutiner som kan appliceras vid framtida pandemier.

Förbättra förutsättningarna för distansarbete

Med coronapandemin har arbete hemifrån, på distans, prövats i betydande omfattning. Det har visat på utmaningar, bland annat utifrån att personer riskerat att bli isolerade socialt, men också väldigt många fördelar, såsom minskade behov av transporter och mindre tid som går åt till att arbetspendla – vilket underlättar livspusslet och ger barnen större tillgång till sina föräldrar – minskade kostnader för kontor samt en breddad rekryteringsbas för arbetsgivare – som också innebär att stad och land binds samman.

Utvecklingen av förutsättningarna för distansarbete ligger i tiden, som en del i utvecklingen av digitaliseringen, ett ytterligare steg mot att göra arbetssituationen mer flexibel för fler arbetstagare och arbetsgivare, och för att skapa bättre förutsättningar för boende på annan ort som får hela Sverige att växa.

Det är därför viktigt att regelverket kring arbetsmiljö och Arbetsmiljöverkets råd och stöd följer med i tiden och anpassas till nya förutsättningar. Att erfarenheterna från hemarbetet under pandemin tas tillvara och med beaktande även av att den psykiska hälsan är en viktig del av arbetsmiljöarbetet. Även reglerna kring förmånsbeskattning behöver ses över i syfte att förbättra förutsättningarna för distansarbete. Det är därför bra att det nu har tillsatts en utredning som ska se över detta – Moderniserade skatteregler för ett flexibelt arbetsliv – tjänsteställets placering och avdrag för ökade levnadskostnader (dir. 2023:75).

Stärkt jämställdhet

Centerpartiet vill uppnå ett samhälle där kvinnor och män har lika möjlighet till makt och inflytande över sin egen situation. Ett samhälle som bidrar till att kvinnor och män ska kunna försörja sig själva och inte vara ekonomiskt beroende av en partner.

En kvinna förväntas av många arbetsgivare att stanna hemma mer, oavsett om hon får barn eller ej. En man förväntas i större utsträckning att prioritera jobb framför barn. En del i att det finns strukturella löneskillnader är att kvinnodominerade yrken värderas lägre än mansdominerade yrken. Centerpartiet vill att lönekartläggningar görs vart tredje år men mer ordentligt och skarpare, som ett viktigt led i att synliggöra

löneskillnader. Vi har även förslag för att exempelvis statliga myndigheter ska utjämna de oförklarliga löneskillnaderna, att all individbaserad statistik ska vara könsuppdelad och att fortsatta insatser för jämställdhetsintegrering görs som en del i detta.

Att män i snitt tjänar mer över livet än kvinnor beror samtidigt inte bara på löneskillnader utan även på mängden arbetad tid, vilket påverkas av bland annat föräldraledighet, vab, deltidsarbete, bransch, karriär och sjukskrivning. Deltidsarbete försvårar karriär och löneutveckling. Deltidsnormen är ett problem för många kvinnor och förvärras av en inflexibel barnomsorg. Centerpartiet arbetar för att deltidsnormen för kvinnor på arbetsmarknaden ska brytas. I de historiska förändringarna av arbetsrätten i enlighet med parternas överenskommelse, med bakgrund i januariavtalet, ingick också förändringar i lagen om anställningsskydd där heltidsarbete nu har blivit norm. Vi arbetar också för en mer flexibel barnomsorg. Tillgången till barnomsorg är avgörande för jämställdheten, arbetskraftsdeltagandet och sysselsättningen, eftersom det möjliggör för föräldrar att arbeta när barnen är små. Det är också viktigt att fler barn får rätt till förskola och fritids oavsett föräldrarnas livssituation för att genom tidiga insatser utjämna livschanserna och på sikt öka den ekonomiska jämställdheten.

Sverige är med och bidrar till en internationell studie om jämställda löner som genomförs av den internationella organisationen OECD. Studien ska kartlägga de metoder som används i olika länder för att uppnå jämställda löner. Även Kommissionen för jämställda livsinkomsters slutrapport har gett ytterligare underlag för att främja ekonomisk jämställdhet. Målet om lika lön för likvärdigt arbete är viktigt och vi måste fortsätta att arbeta för att nå detta. Vi behöver, likt andra nordiska länder, fortsätta arbeta med att ta nya steg och utreda nya sätt för att minska lönegapet mellan kvinnor och män.

Underlätta skapande av gigjobb och öka gigarbetares inkludering i socialförsäkringssystemet

Centerpartiet ser möjligheterna med gigeconomien och de så kallade gigjobben. Det kan vara ett viktigt steg in på arbetsmarknaden. För att förbättra möjligheterna för gigjobben tillsattes en utredning inom ramen för januariavtalet om förenklade skatteregler för att underlätta och främja egenföretagande, vars arbete presenterades den 1 juli 2021 (SOU 2021:55 "Mikroföretagarkonto – schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen"). Detta var dock bara början på ett viktigt och nödvändigt arbete på detta område; det behövs fler åtgärder för att underlätta skapandet av gigjobb och för att öka gigarbetares inkludering i socialförsäkringssystemet.

Reformera arbetslöshetsförsäkringen

Arbetslöshetsförsäkringen behöver fokusera på omställning, uppmuntra till rörlighet och underlätta för människor att snabbt byta arbete. Ett flexibelt arbetsliv där människor vågar byta jobb utan rädsla för att bli långvarigt arbetslösa. Arbetslöshetsförsäkringen behöver möjliggöra en trygg omställning samtidigt som den garanterar att det lönar sig att arbeta. Centerpartiet anser därför att arbetslöshetsförsäkringen bör öppnas upp för fler som arbetat och reformeras i linje med en flexicuritymodell, med flexibilitet och

trygghet i kombination, och att ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen ska vara högre i början för att sedan snabbare trappas ner, med fler stödjande insatser. Det förbättrar arbetsmarknadens funktionssätt och ökar incitamenten att hitta ett nytt jobb snabbare.

En sådan flexicuritymodell utreddes och presenterades också som en del av januariavtalet i juni 2020: "Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen" (SOU 2020:37). Utifrån denna utrednings arbete och med en flexicuritymodell med tydlig avtrappning bör regeringen ta fram förslag för en reformering av arbetslöshetsförsäkringen.

Fortsatta deltidstudier med bibehållen ersättning

Med utvecklingstakten i samhället finns behov att på flera sätt möjliggöra kompetensutveckling och studier längre fram i livet och att inte motverka steg som tagits av de som blir arbetssökande i denna riktning. Idag finns också flera utbildningar som bygger på möjligheten att arbeta heltid och att studera deltid på distans.

Det är viktigt att arbetslöshetsförsäkringen (a-kassan) fokuserar på omställning, uppmuntrar till rörlighet och underlättar för människor att snabbt byta arbete. Då är det viktigt att den som är arbetssökande kan ta ett nytt arbete på heltid/utifrån arbetsförmåga. För studier finns vidare specifikt studiemedel och studielån, vars mål är att garantera försörjning under studier. Därför har det också varit viktigt att höja åldersgränsen i CSN och att vi sett till att genomföra de historiska förändringarna av arbetsrätten tillsammans med ett grundläggande omställnings- och kompetensstöd och ett nytt parallellt offentligt studiestöd, i enlighet med parternas överenskommelse, med bakgrund i januariavtalet.

En arbetslöshetsförsäkring som öppnar för deltidstudier behöver med andra ord kunna säkerställa att den arbetssökande därmed inte hindras från att ta ett arbete. Möjligheten att studera med a-kassa på deltid är och ska vara ett undantag och inte en regel. Samtidigt är det viktigt att påbörjade studier kan fullföljas och inte hindras i den mån arbetslinjen fortsatt kan upprätthållas. Vi vill därför att reglerna förändras så att arbetssökande kan fortsätta sedan tidigare påbörjade deltidstudier som inte begränsar deras möjligheter att ta ett nytt arbete.

Jonny Cato (C)

Martina Johansson (C)

Anders W Jonsson (C)

Anna Lasses (C)

Helena Vilhelmsson (C)

Anders Ådahl (C)

Christofer Bergenblock (C)

Catarina Deremar (C)

Anne-Li Sjölund (C)

Niels Paarup-Petersen (C)